

מחץ מתנים (לג יא)

רש"י: ראה שעתידים חשמונאי ובניו להלחם עם עובדי כוכבים
והתפלל עליהם לפי שהיו מועטים י"ב בני חשמונאי ואלעזר כנגד כמה
רבבות.

אברהם שמואל

זהו מאי דכתיב בעל הנסים "ורבים ביד מעטים" מעטים כפשוטו, סה"כ שלש עשרה
איש, וכן מצינו בגדעון שבשלש מאות איש הושיע ה' את ישראל מידי רבבות, וכשהולכים
בדרך ה' גם מועטים מנצחים את המרובים, ובאמת דהמלחמה ביד ה' וכדכתיב ה' איש
מלחמה.

וכן איתא בסנהדרין "חובל עול מפני שמך" חובל עולו של סנחריב מפני שמנו של חזקיהו,
שלמדו תורה ולא היו צריכים כלל למלחמה, דמחנה שלם של סנחריב הכהו מלאך ה'.

אברהם שמואל

* השמטה מפרשת בלק

כי מראש צורים אראנו (כג ט)

שמעתי ממר"ר שליט"א לבאר דחטאו של בלעם היה דגילה את שרשי עם ישראל, וחטאו
הוא כיון דשרשים של עץ חייבים להיות מכוסים, ה"ה ברוחניות השרשים צריכים להיות
מכוסים דלא תהיה עין הרע. ובלק לא הבין את זאת ואמר לו [כג יא] מה עשית לי לקב איבי
לקחתך והנה ברכת ברך, ובאמת איתא בחז"ל דחטאו בפעור היה כיון שנפלו בגאווה על
ששמעו ברכותיו של בלעם.

בית בריסק

ספרו של הגר"ח

אוצר החכמה

חדושי רבנו חיים הלוי הוא ספר קשה. וביאר הגר"מ אחי הגר"ז זצ"ל דהספר קשה מפני שכתב זאת לאנשים בדרגתו, האו"ש וכדומה.

הגר"ז זצ"ל ביאר מדוע ספרו של הגר"ח הוא ספר קשה, מכיון שהספר הוא קומה שלישית בלא קומה ראשונה ושניה. וביאורו ביאר מו"ר שליט"א, ישנם נקודות וחידושים בסוגיה מסוימת וישנם נקודות נוספות וכשרוצים להבליט נקודה מסוימת הנקודה הראשונה מוסתרת וכן הלאה, ולכן כשרצה הגר"ח להבליט נקודה מסוימת הנקודה הראשונה נאמרה במילה אחת. ולכן הספר הוא קשה.

ואמר מו"ר שליט"א הסבר נוסף מדוע ספרו של הגר"ח הוא ספר קשה? כדברי הגר"ח שאמר על ספרו של השאג"א דהוא ספר גמור, שלא כספרו "גבורת ארי" אע"פ שיש בו קושיות ותירוצים גאוניים.

והביאור בזה דהשאג"א הוא ספר גמור דביאר עד הסוף את השיטה. וכשהספר גמור קשה ללומד להגיע לשכלו, משא"כ "הגבורת ארי" דבא לעורר, אבל אינו גמור, דהמעין יכול להוסיף ולהקשות ולבאר, וכן ספרו של הגר"ח כספר השאג"א, דהושקעה בו מחשבה עד התכלית.

ויעויין בהקדמת בני הגר"ח על ספרו של ר' חיים דיגיעתו היתה בתכלית העיון. ואמר הגר"י אברמסקי זצ"ל לשר' חיים זצ"ל זכה למה שזכה בספרו בדין, הודות לעיונו הגדול, עיין מש"כ בפר' ויחי מה שאמר מו"ר שליט"א על עיונו של הגר"ח.

הסברתם של הגר"ח והגר"ז

שאלתי פעם למו"ר שליט"א איך היתה הסברת הגר"ח ואמר לי שמקובל שר' חיים היה פותח בקריאת הרמב"ם, חצי רמב"ם היה מוסבר בהטעמתו, ושאלתי אותו אם כן איך היתה הסברת הגר"ז זצ"ל [דספרו מבואר ופחות קשה] אמר לי דהגר"ז יכל לומר בתוך ענין גדול את הנקודה, ותמיד אמר את הנקודה שבדבר או בסוגיה.

סיפר לי מו"ר שליט"א, דהגר"ז זצ"ל אמר לו פעם ביאור בענין חמור ודק. ולאחר כמה ימים הרא לו הגר"ז ואמר לו שאפשר לומר בסוגיה זו קצת אחרת והמקצת הזה היה כל